



ADRIAN JÓZEF GALBAS SAC
ARCYBISKUP METROPOLITA
KATOWICKI

DEKRET

**określający wysokość opłat sądowych w sprawach małżeńskich
obowiązujących w Sądzie Metropolitalnym w Katowicach
wraz z warunkami ubiegania się o ich umorzenie lub obniżenie
oraz sposobem ich uiszczania**

W związku z wymogami kan. 1649 Kodeksu prawa kanonicznego oraz art. 303 i 306 Instrukcji procesowej *Dignitas connubii* określám wysokość opłat związanych z prowadzeniem spraw małżeńskich w Sądzie Metropolitalnym w Katowicach.

I. Opłaty procesowe w sprawach o nieważność małżeństwa:

1. Prowadzenie procesu zwykłego w I Instancji:

- a) koszty ponoszone przez stronę powodową (wnoszącą pozew) – 1600 zł;
- b) koszty ponoszone przez stronę pozwaną (tylko w przypadku wniesienia pozwu wzajemnego) – 800 zł.

Wysokość powyższych opłat (pkt I. 1. a-b) ustalona jest dla sprawy rozpatrywanej z jednego tytułu nieważności; każdy kolejny tytuł nieważności wniesiony przez stronę i przyjęty do procesu – 200 zł.

2. Prowadzenie procesu skróconego (*coram Episcopo*) – 1600 zł.

3. Prowadzenie procesu w II Instancji:

- a) jeśli przedmiotem rozpoznania jest wyłącznie apelacja od wyroku sądu I instancji – 1200 zł;
- b) jeśli przedmiotem rozpoznania jest apelacja od wyroku sądu I instancji oraz nowy tytuł nieważności rozpatrywany przez sąd apelacyjny jak w I instancji (*tanquam in prima instantia*) – 1600 zł.

Wysokość powyższej opłaty (pkt I. 3. b) ustalona jest dla sprawy, gdzie przedmiotem rozpoznania jest apelacja od wyroku sądu I instancji oraz jeden nowy tytuł nieważności; każdy dodatkowy tytuł nieważności wniesiony przez stronę i przyjęty do procesu – 200 zł.

4. Prowadzenie procesu w III Instancji – 1200 zł.

II. Opłaty procesowe w innych sprawach małżeńskich:

1. Postępowanie w sprawie o dyspensę od małżeństwa zawartego a niedopełnionego (*rato et non consummato*) – 1400 zł.

2. Postępowanie w sprawie o rozwiązanie małżeństwa na korzyść wiary (*in favorem fidei*) – 1400 zł.

3. Wydanie zezwolenia na zawarcie małżeństwa w związku z klauzulą dołączoną do wyroku lub dekretu orzekającego nieważność małżeństwa – 100 zł.

4. Wydanie dekretu o stanie wolnym – 100 zł.

5. Postępowanie w sprawie o separację – 600 zł.

6. Prowadzenie procesu o domniemaną śmierć współmałżonka (*praesumptae mortis coniugis*) – 600 zł.

Wysokość powyższych opłat (pkt I-II) dotyczy opłaty bazowej, co oznacza, iż nie uwzględnia ona kosztów opinii biegłego ani innych kosztów dodatkowych (np. kosztów wykonania tłumaczeń, kosztów korespondencji wysyłanej poza granice Polski), wyszczególnionych w ramach pkt III. niniejszego dekretu.

III. Pozostałe opłaty związane ze sprawami małżeńskimi:

1. Wyznaczenie – na wniosek strony – nowego terminu przesłuchania strony lub świadka po uprzednim nieusprawiedliwionym niestawiennictwie – 50 zł.

2. Sporządzenie opinii przez biegłego sądowego:

a) na podstawie analizy akt sprawy – 600 zł;

b) na podstawie analizy akt sprawy oraz badania względnie wywiadu z jedną stroną – 750 zł;

c) na podstawie analizy akt sprawy oraz badania względnie wywiadu z obiema stronami – 900 zł;

d) na okoliczność zdjęcia klauzuli dołączonej do wyroku lub dekretu orzekającego nieważność małżeństwa – 500 zł.

Wysokość powyższych opłat (pkt III. 2. a-d) nie dotyczy opinii sporządzanych przez biegłego innego sądu kościelnego – w takich przypadkach stosuje się stawki ustalone w trybunale rekwizycji.

3. Wykonanie tłumaczenia tekstu – wg stawek tłumacza.

Dokumenty wymagające tłumaczenia, które zostały wytworzone w toku działań procesowych przed tut. Sądem – jako dokumenty wewnętrzne i objęte tajemnicą procesową – są tłumaczone wyłącznie przez tłumaczy wyznaczonych przez Sąd. Inne dokumenty obcojęzyczne, które strony załączają do akt sprawy, należy dostarczyć w formie tłumaczenia wykonanego przez swobodnie wybranego tłumacza przysięgłego.

4. Pokrycie dodatkowych kosztów związanych z korespondencją i komunikacją zagraniczną:

a) jeśli jedna strona mieszka poza granicami Polski – 300 zł;

b) jeśli obie strony mieszkają poza granicami Polski – 600 zł.

6. Przeprowadzenie publikacji akt w siedzibie innego sądu kościelnego – 200 zł.

7. Sporządzenie drugiego i każdego kolejnego odpisu wyroku wydanego w I, II lub III Instancji bądź odpisu dekretu wydanego w II Instancji – 200 zł/szt.

8. Wykonanie kopii akt na okoliczność kierowania apelacji do Trybunału Roty Rzymskiej – 200 zł.

IV. Warunki ubiegania się o umorzenie lub obniżenie opłat sądowych

1. Strona zobowiązana do poniesienia określonych opłat sądowych zgodnie z tym, co wynika z pkt. I-III niniejszego dekretu, będąc w szczególnie trudniej sytuacji finansowej, może prosić o obniżenie bądź zwolnienie z opłat sądowych. Prośbę tę należy uzasadnić, dołączając dokument urzędowy o wysokości dochodów lub inne formalnie skuteczne zaświadczenie o trudnej sytuacji materialnej (np. zaświadczenie o korzystaniu z pomocy społecznej, zaświadczenie o braku zatrudnienia itp.). Powyższe pismo powinno być potwierdzone przez księdza proboszcza parafii zamieszkania. Każdorazową prośbę rozpatruje oficjał sądu lub, na jego polecenie, przewodniczący kolegium sędziowskiego w konkretnej sprawie.

2. Strona zobowiązana do poniesienia określonych opłat sądowych zgodnie z tym, co wynika z pkt. I-III niniejszego dekretu, w uzasadnionych przypadkach może prosić Sąd o rozłożenie kosztów sądowych na raty, tak jednak, by spłata całości należnej kwoty nastąpiła do momentu zamknięcia postępowania dowodowego. Prośbę tę należy uzasadnić analogicznie jak w przypadku ubiegania się o obniżenie lub zwolnienie z kosztów (pkt. IV. 1), przy czym nie ma potrzeby, by potwierdzać ją u proboszcza parafii zamieszkania. Również w tym przypadku każdorazową prośbę rozpatruje oficjał sądu lub, na jego polecenie, przewodniczący kolegium sędziowskiego w konkretnej sprawie.

V. Sposób uiszczania opłat

1. Co do zasady wszelkie opłaty regulowane niniejszym dekretem wpłacane są do kasy Kurii Metropolitalnej w Katowicach lub na właściwe konto rzeczowej Kurii (przy wpłacie

należy podać numer i identyfikator sprawy oraz tytuł wpłaty).

2. Jednocześnie w nawiązaniu do wcześniejszej praktyki – nie wyłączając możliwości skorzystania ze sposobu płatności określonego w punkcie poprzednim (pkt V. 1.) – w siedzibie Sądu mogą być uiszczane opłaty za: dekret o stanie wolnym, odpis wyroku i dekretu oraz zezwolenie na zawarcie małżeństwa w związku z klauzulą dołączoną do wyroku lub dekretu orzekającego nieważność małżeństwa.

Integralną częścią powyższego dekretu jest załącznik z dnia 1 października 2023 r. regulujący wysokość wynagrodzenia za poszczególne czynności wykonywane dla Sądu Metropolitalnego w Katowicach w sprawach małżeńskich.

Niniejszy dekret wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r. Wyznaczony wg niego sposób naliczania opłat obowiązuje w odniesieniu do tych spraw, które przyjęto do procedowania nie wcześniej niż w dniu wejścia dekretu w życie. Opłaty w sprawach, których sądowe procedowanie rozpoczęło się przed dniem 1 października 2023 r., są naliczane wg wcześniejszych zasad, tj. wg dekretu z dnia 1 października 2020 r.

Ks. Tomasz Wojtal

Ks. Tomasz Wojtal
Kancierz
Kurii Metropolitalnej

+ Ad. J. Galbas

† Adrian Józef Galbas SAC
Arcybiskup Metropolita
Katowicki



Katowice, 28 września 2023 r.
VA I-55/23